

La giuentetgna s'annunzia

Emblidà il rumantsch

DA LUCAS DEPLAZES / ANR

■ En connex cun la campagna «mida la Svizra» han giuenvis or da l'entira Svizra inoltrà passa 700 propostas. Ier han ils exponents preschentà indesch ideas a las medias a Berna che duain vegnir persequitadas vinavant dad indesch politichers giuvens. Sin www.engage.ch han giuenvis da tut la Svizra tranter 14 e 25 onns pudì far propostas davart l'avegnir da la Svizra. Cun quest project vul l'organisaziun «Federaziun svizra dals parlaments da la giuentetgna» (FSPG) porscher novas e simplas pussaivladads da s'engaschar sin plaun politic naziunal. Plinavant vulan ils exponents da la giuentetgna politica er demussar che mintgin ha la pussaivladad da muventar insatge a Berna sch'el s'engascha persuenter. Cun questa acziun durant la sessiun da stad dal parlament intenda il sindicat tetgal da pudair motivar la giuentetgna pli stedi per dumondas politicas ed aschia dar furma a ses agen avegnir. L'activitat en il parlament a Berna na saja betg abstracta, mabain lavour en favur da noss futur. Ils postulats da la giuentetgna accentueschan lur giavisches da viver en ina communitad che respecta l'egalitat per tuts.

Da la Valtellina a civic tech

Las pli bleras propostas pertutgan il securit da la sanadad e las ovras socialas. Alura suondan l'ambient, la scolaziun, la mobilitad, la politica, l'economia e la segirtad. Dumondas davart la migrazion giaudan tar la giuentetgna damain prioritad. La gronda part da las reacziuns deriva da la Svizra romanda. La giuentetgna grischuna ha inoltrà 13 propostas. Indesch dals pli giuenvis parlamentaris e parlamentarias èn pronts da s'engaschar

Céderic Wermuth (pss AG) ha pretendì ina meglra furmaziun e bunas cundiziuns da lavour per il persunal da tgira.

KEYSTONE

en il parlament per indesch giavisches. Per *Lukas Reimann* (pps/SG), in dals indesch giuenvis politichers che sa participeschan a l'acziun, è la finamira clera. Grazia ad «engage.ch» pon giuenvis sa far udir e cooperar a l'avegnir da la Svizra. Sin

questa moda daventa la politica concreta. El vegn a s'engaschar per la dismessa dal chasti per maridades. *Marco Romano*, (pps/TI), vul procurar ch'ils scolars, ils emprendists ed ils students possian viajigar per mesa taxa. *Céderic Wermuth*,

(pss/AG), pretenda ina meglra furmaziun e bunas cundiziuns da lavour per il persunal da tgira. Curaschi han ils giuenvis demussà cun tschenttar la dumonda dal return da la Valtellina a la Svizra. Els vulessan conuscher il parairi dal cussegli

federal e manar ina discussiun surlonder. Ina ulteriura gruppera less dapli engaschi da la Svizra davart il svilup tecnic da la democrazia per pudair activar ed integrar meglier tut queste burgais che na van betg a votar.

Deplorablament han ils responsabels dal project emblidà il rumantsch. Quai è tant pli da deploiar perquai che gist questa giuentetgna fa ponderaziuns davart l'avegnir da noss pajais. Forsa sa lascha queste sbaglin da belleza anc curreger.

Tecnica moderna porscha novas pussaivladads

Tar diversas campagnas da demonstrazions, da votaziuns u d'elecziuns han ils meds socials pudi activar novs interessents giuenvis ed er influenzar il resultat. L'acziun «mida la Svizra» da la «Federaziun svizra dals parlaments da la giuentetgna» (FSPG) demussa cler il success dals novs meds electronics. Da l'enquista dal mais da mars passà è resorti che var la mesada dals giuenvis s'interessescha per dumondas da la politica naziunala. La pli gronda part dals scolars e da las scolares giavischa dapli pussaivladads da cooperaziun sin il plaun politic. Necessarias èn dentant novas furmas per ina participaziun pli intensiva dals giuenvis. Cun diversas acziuns vul la societat FSPG integrar pli ferm ils giuenvis e svegiliar lur interess là nua ch'els sa chattan en lur mintgadi. L'onn 2018 è previssa ina ulteriura retschertga.